

- 3 Walko CM, Lindley C. Capecitabine: a review. *Clin Ther.* 2005;27(1):23-44.
- 4 Van Cutsem E, Twelves C, Cassidy J, et al. Oral capecitabine compared with intravenous fluorouracil plus leucovorin in patients with metastatic colorectal cancer: results of a large phase III study. *J Clin Oncol.* 2001;19(21):4097-106.
- 5 Gieschke R, Steimer JL, Reigner BG. Relationships between metrics of exposure to Xeloda and occurrence of adverse effects [abstract]. In: Annual meeting of the American Society of Clinical Oncology (ASCO); 1998 May 16-10; Los Angeles. www.asco.org/ASCO/Abstracts+%26+Virtual+Meeting/Abstracts?&vmview=abst_detail_view&confID=31&abstractID=13136.
- 6 Gieschke R, Burger HU, Reigner B, et al. Population pharmacokinetics and concentration-effect relationships of capecitabine metabolites in colorectal cancer patients. *Br J Clin Pharmacol.* 2003;55(3):252-63.
- 7 Basch E, Jia X, Heller G, et al. Adverse symptom event reporting by patients vs clinicians: relationships with clinical outcomes. *J Natl Cancer Inst.* 2009;101(23):1624-32.
- 8 Arrindell WA, Ettema JHM. Symptom Checklist 90. *Herziene handleiding bij een multidimensionele psychopathologie-indicator.* Lisse: Swets Test Publishers; 2003.
- 9 DuBois D, DuBois EF. A formula to estimate the approximate surface area if height and weight be known. *Arch Intern Med.* 1916;17:863-71.
- 10 Cockcroft DW, Gault MH. Prediction of creatinine clearance from serum creatinine. *Nephron.* 1976;16(1):31-41.
- 11 Tol J, Koopman M, Rodenburg CJ, et al. A randomised phase III study on capecitabine, oxaliplatin and bevacizumab with or without cetuximab in first-line advanced colorectal cancer, the CAIRO2 study of the Dutch Colorectal Cancer Group (DCCG). An interim analysis of toxicity. *Ann Oncol.* 2008;19(4):734-8.
- 12 Twelves C, Wong A, Nowacki MP, et al. Capecitabine as adjuvant treatment for stage III colon cancer. *N Engl J Med.* 2005;352(26):2696-704.

Minder zout eten beperkt nierfunctieverlies

Stefan Vegter

De best beschikbare behandeling van nierpatiënten is gericht op verlaging van de bloeddruk en van eiwitverlies in de urine met geneesmiddelen die de remmend werken op het renine-angiotensine-aldosteronsysteem (RAAS). Uit eerder onderzoek was bekend dat zoutbeperking tijdens deze behandeling de nierfunctie op korte termijn verbetert door bloeddrukverlaging en vermindering van eiwitverlies.

De studie van Vegter en collega's is de eerste waarin de langetermijneffecten werden onderzocht. 500 patiënten met chronische nierziekte werden behandeld met ACE-remmers en tot meer dan vier jaar gevolgd. In de groep patiënten met een lage zoutinname (minder dan 7 g per dag, wat overeenkomt met het advies over zoutinname voor de algemene bevolking) werd nierdialyse noodzakelijk bij 20%, terwijl dit in de groep met een hoge zoutinname (14 g of meer per dag) 60% was. Overmatig zoutgebruik verhinderde de eiwitverlagende werking van de ACE-remmers. Deze verschillen traden op zónder verschillen in bloeddruk, die strikt

gereguleerd werd door toevoeging van diuretica. De resultaten bleken onafhankelijk te zijn van andere factoren, zoals leeftijd, geslacht en eiwitinname.

De onderzoekers concluderen dat patiënten met chronische nierziekten baat hebben bij zoutbeperking, zelfs als zij goed zijn ingesteld op bloeddrukverlagende geneesmiddelen. Opmerkelijk is dat de gunstige resultaten van zoutmatiging al werden gevonden bij een zoutinname die overeenkomt met de aanbevelingen voor gezonde voeding, dat wil zeggen geen zout toevoegen bij het koken, en (te) zoute voedingsmiddelen en snacks vermijden. Met relatief simpele leefstijlmaatregelen is dus bij de nierpatiënt veel gezondheidswinst te behalen.

Vegter S, Perna A, Postma MJ, Navis G, Remuzzi G, Ruggenenti P. Sodium intake, ACE inhibition, and progression to ESRD. *J Am Soc Nephrol.* 2012;23(1):165-73.

Vegter S. Minder zout eten beperkt nierfunctieverlies. PW Wetenschappelijk Platform. 2012;6:e1208.